Akademia Górniczo-Hutnicza WIMiIP, Inżynieria Obliczeniowa G01, Małgorzata Kusik Nr. indeksu 293103

Podstawy Sztucznej Inteligencji Sprawozdanie z Projektu 4 Uczenie sieci regułą Hebba

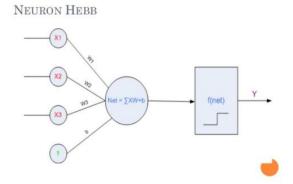
1. Cel ćwiczenia:

Celem ćwiczenia jest poznanie działania reguły Hebba na przykładzie rozpoznawania emotikon.

2. Regula Hebba

Jest to jedna z najpopularniejszych metod samo uczenia sieci neuronowych. Polega ona na tym, że sieci pokazuje się kolejne przykłady sygnałów wejściowych, nie

podając żadnych informacji o tym, co z tymi sygnałami należy zrobić. Sieć obserwuje otoczenie i odbiera różne sygnały, nikt nie określa jednak, jakie znaczenie mają pokazujące się obiekty i jakie są pomiędzy nimi zależności. Sieć na podstawie obserwacji występujących sygnałów stopniowo sama odkrywa, jakie jest ich znaczenie i również sama ustala zachodzące między sygnałami zależności

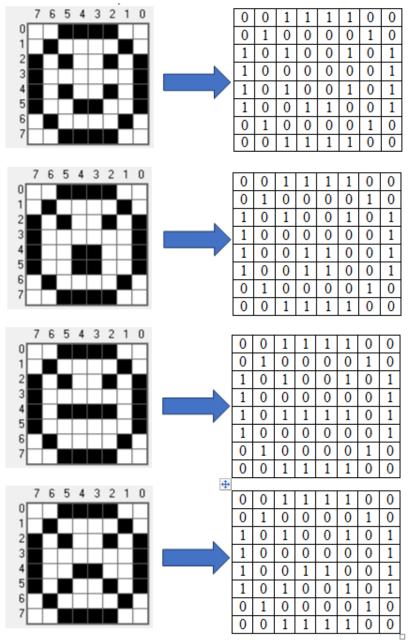
Regula Hebba

 "Kiedy akson komórki A jest dostatecznie blisko by pobudzić komórkę B i wielokrotnie w sposób trwały bierze udział w jej pobudzaniu, procesy wzrostu lub zmian metabolicznych zachodzą w obu komórkach tak, że sprawność neuronu A jako jednej z komórek pobudzających B, wzrasta."

3. Opis wykonanego zadania:

a) Wygenerowanie danych uczących i testujących, zawierających 4 różne emotikony np. Czarno-białe, wymiar 8x8 pikseli dla jednej emotikony.

Poniżej 4 emotikony, które powstały na macierzy wielkości 8x8. Białe pole - wartość 0, natomiast czarne - wartość 1.

Stworzyłam także tablicę 64 wartości (0,1), które odpowiadają wielkości macierzy, ponieważ na każdym polu może znaleźć się tylko wartość 0-puste lub 1-pełne.

Zmienna *output*zawiera wyjście gdzie 1 oznacza, że dany emotikon powstał, a 0 jest przeciwieństwem.

b) Przygotowanie (implementacja lub wykorzystanie gotowych narzędzi) sieci oraz reguły Hebba w wersji z i bez współczynnika zapominania.

Skorzystałam z gotowych narzędzi pakietu Matlab, które zawierają już przygotowane funkcje tworzące sieć i wykorzystujące regułę Hebba.

Funkcja newff(PR,[S1 S2...snl],{TF1 TF2...tfnl},BTF,BLF,PF)

PR – macierz wejściowa z

[S1 S2...snl]–liczba neuronów w kolejnych warstwach

{TF1 TF2...tfnl}-funkcje aktywacji neuronów w kolejnych warstwach (u mnie tansig czyli tangens hiperboliczny

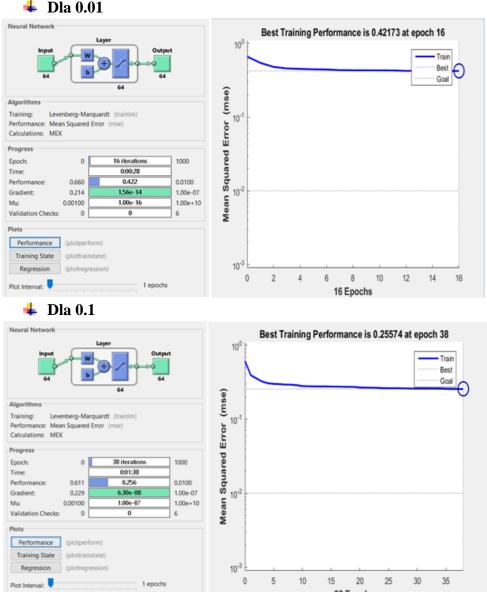
BTF,BLF,PF – funkcje wykorzystywane do treningu sieci

Funkcja learnh(W,P,Z,N,A,T,E,gw,ga,D,LP,LS)

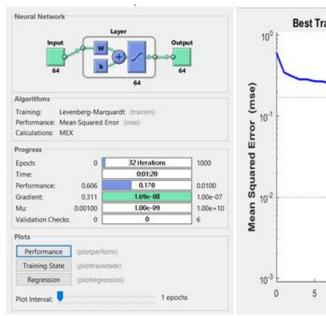
Gdzie w odpowiednie miejsca wstawiłam macierz wejściową, wyjściową i parametry służące regule Hebba.

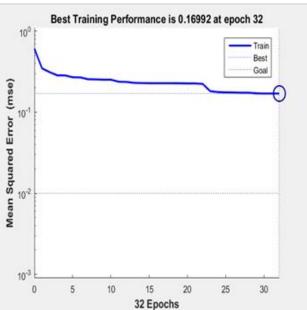
4. Testowanie sieci:

♣ Dla 0.5

SMILE:

Próba	0.01/0.01
1	-0.7096
2	1
3	0.4374
4	-1
5	-0.8830

SHOCK:

Próba	0.01/0.01
1	-0.1986
2	1
3	0.1491
4	-1
5	-0.2091

CONFUSE:

Próba	0.01/0.01
1	-0.5272
2	1
3	0.6064
4	-1
5	-0.6268

5. Wnioski:

- ♣ Proces samouczenia ma wady. W porównaniu z procesem uczenia z nauczycielem samo uczenie jest zwykle znacznie powolniejsze.
- Nie można określić, czy sieć uczona w ten sposób nauczy się wszystkich prezentowanych jej wzorców. Dlatego sieć przeznaczona do samouczenia musi być większa niż sieć wykonująca to samo zadanie, ale trenowana w sposób klasyczny, z udziałem nauczyciela.
- ♣ Bardzo istotną kwestią jest wybór początkowych wartości wag neuronów sieci przeznaczonej do samouczenia. Wartości te mają bardzo silny wpływ na ostateczne zachowanie sieci.
- ♣ Najlepiej dobranymi parametrami uczenia były wartości zbliżone 0.1.
 Najwięcej trafień padało gdy trenowaliśmy sieć dla takich wartości.
- ➡ Wiązało się też to z najdłuższym procesem uczenia, ponieważ zajmowało to 38 epok, ale wyniki były najdokładniejsze.
- ♣ Przy innych wprowadzonych wartościach sieć uczyła się szybciej, ale osiągała słabsze wyniki.
- ♣ Ujemne wartości są prawdopodobnie spowodowane faktem, iż neurony nie traktują wprowadzonych do nich wartości jako własne i wyliczają je na minusie.

6. Listing kodu wraz z komentarzami:

```
closeall; clearall; clc;
%wejścia do sieci z min i max wartościami
0 1; 0 1; 0 1; 0 1];
%ilość wyjść z sieci
ilosc wyj = 64;
%użycie funkcji tworzącej sieć
net = newff(minmax, ilosc wyj, { 'tansig'}, 'trainlm',
'learnh');
%kolumnowe wprowadzenie emotikon w formie 0-1
    smile/shock/confuse/sad
input = [0000;
     0 0 0 0;
     1 1 1 1;
     1 1 1 1;
```

```
1 1 1 1;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
1 0 1 0;
0 1 1 1;
0 1 1 1;
1 0 1 0;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
0 0 0 1;
1 1 0 0;
1 1 0 0;
0 0 0 1;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
1 1 1 1;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
0 0 0 0;
```

0 0 0 0; 1 1 1 1;

```
0 0 0 0;
           0 0 0 0;
           0 0 0 0;
           1 1 1 1;
           1 1 1 1;
           1 1 1 1;
           1 1 1 1;
           0 0 0 0;
           0 0 0 0;
           ];
%zmienna zawierająca 1 gdy trafimy w emotikon i 0 gdy chybimy
output = [ 1 0 0 0
                     %smile
           0 1 0 0
                     %shock
           0 0 1 0 %confuse
           0 0 0 1]; %sad
%parametry reguly Hebba
lp.dr = 0.5; %wsp. zapominania
lp.lr = 0.9; %wsp. uczenia
%użycie reguły Hebba
hebb = learnh([], input, [], [], output, [], [], [], [],
lp, []);
heb=hebb';
net.trainParam.epochs = 1000;
net.trainParam.goal = 0.01;
%trenowanie sieci z użyciem reguły Hebba
net = train(net, input, heb);
%DANE TESTUJACE
smile = [ 0 0 1 1 1 1 0 0;
0 1 0 0 0 0 1 0;
1 0 1 0 0 1 0 1;
1 0 0 0 0 0 0 1;
1 0 1 0 0 1 0 1;
1 0 0 1 1 0 0 1;
0 1 0 0 0 0 1 0;
0 0 1 1 1 1 0 0];
shock = [ 0 0 1 1 1 1 0 0;
0 1 0 0 0 0 1 0;
1 0 1 0 0 1 0 1;
1 0 0 0 0 0 0 1;
1 0 0 1 1 0 0 1;
1 0 0 1 1 0 0 1;
0 1 0 0 0 0 1 0;
0 0 1 1 1 1 0 0];
```

```
confuse = [ 0 0 1 1 1 1 0 0;
0 1 0 0 0 0 1 0;
1 0 1 0 0 1 0 1;
1 0 0 0 0 0 0 1;
1 0 1 1 1 1 0 1;
1 0 0 1 1 0 0 1;
0 1 0 0 0 0 1 0;
0 0 1 1 1 1 0 0];
sad = [ 0 0 1 1 1 1 0 0;
0 1 0 0 0 0 1 0;
1 0 1 0 0 1 0 1;
1 0 0 0 0 0 0 1;
1 0 0 1 1 0 0 1;
1 0 1 0 0 1 0 1;
0 1 0 0 0 0 1 0;
0 0 1 1 1 1 0 0];
%sprawdzenie poprawności wytrenowanej sieci
test = sim(net, smile);
test1 = sim(net, shock);
test2 = sim(net, confuse);
test3 = sim(net, sad);
%wypisanie wartości
disp('SMILE ='), disp(test(1));
disp('SHOCK ='), disp(test1(1));
disp('CONFUSE ='), disp(test2(1));
disp('SAD = '), disp(test3(1));
```